

Direktoratet for byggkvalitet
Postboks 8742 Youngstorget
0028 Oslo

26. mai 2015

Vår ref. 449873/v1

Deres ref. 15/1248

Høring - eksisterende bygg forslag til forenklinger i SAK10 og TEK10

NITO – Norges Ingeniør- og Teknologiorganisasjon er Norges største fagorganisasjon for ingeniører og teknologier med over 77 000 medlemmer. Mange av disse arbeider i bygg- og anleggsektoren.

NITO finner flere av forslagene til forenklinger for eksisterende bygg fornuftige og støtter disse. Andre deler av forslaget frykter vi at kan slå uheldig ut for utsatte grupper i samfunnet. Vi vil nedenfor kommentere disse nærmere.

Del I Forslag til forenklinger i byggesaksforskriften

Det er positivt at regjeringen ønsker å legge til rette for at det skal bli enklere for unge og studenter å finne bolig, og for barn å kunne bli boende hjemme lenger. Forslaget til presisering av hva som definerer en boenhet er også i tråd med flere kommuners praksis. Men det er viktig å se på endringene i et bredere samfunnsmessig perspektiv, spesielt når det gjelder kvaliteten av tiltakene som gjennomføres. Sett i sammenheng med forslaget til forenkling i TEK10 vil forslaget resultere i vesentlig reduserte krav til bokvalitet.

Del II Forslag til forenklinger i byggtekniskforskrift

§ 13-5. Radon

Det foreslås å unnta krav om radonsperre og tilrettelagt tiltak i grunnen i paragrafens annet ledd.

Ved bruksendring der det ikke foretas endringer i gulv mot grunn, foreslås en ny preakseptert ytelse i veiledningen til TEK10. Denne skal åpne for at bestemmelsen vil være oppfylt dersom det i forkant av bruksendringen ved måling er vist at radonkonsentrasjonen er innenfor grenseverdien.

NITO oppfatter dette som et unntak fra paragrafens annet ledd. Det innebærer at dagens tiltaksgrense ved målinger, som gir årsmiddel over 100 Bq/m³ bortfaller, og at dagens maksimumsverdi for tillatte stråleverdier på 200 Bq/m³, blir gjeldende i den delen av boligen som bruksendres.

Ved radoneksponering øker risikoen for å utvikle kreft med 16 % pr 100 Bq/ m³ (se WHO (Verdens helseorganisasjon) Radon and health, Fact sheet nr. 291, vedlegg 2)

Forslaget kan innebære en vesentlig forhøyet helserisiko for de som av ulike årsaker ikke har mulighet til å skaffe seg bolig andre steder. NITO ber om at forslaget konsekvensutredes nærmere i samråd med Statens strålevern.

§ 13-13 Utsyn

Her foreslås det å unnta krav om utsyn, slik at eksisterende arealer som utgjør et potensielt beboelsesrom kan utnyttes. Ved bruksendring av kjellere til rom for varig opphold er det i dag krav om at det skal være tilfredsstillende utsyn/utsikt i soverom og stuer.

Dersom forslaget videreføres vil det kunne resultere i boliger uten utsyn. Ved bruksendring er det ofte loft eller kjellere som blir omsøkt til oppholdsarealer. Disse har ofte kun takvindu eller vinduer i dype lysgraver og ingen muligheter for utsyn.

Utsyn er av betydning for hvordan innemiljøet oppleves. Unntak fra kravet vil gi redusert krav til boforhold som trolig vil ramme de svakeste i samfunnet. Etter NITOs mening kan forslaget innebærer en endring som kan ha betydning for psykisk helse, dersom beboere over tid utsettes for boforhold uten muligheter for utsyn.

§ 13-2 Ventilasjon i boenhet

Lufting og bruk av vindu/lufteventiler benyttes i mange eksisterende boliger for å sikre tilgang på frisk luft. Forslaget går ut på å gi en ny preakseptert ytelse ved bruksendring, om et åpningsbart vindu og lufterventiler. Bestemmelsen er ment å tydeliggjøre at ventilasjonsmengden angitt i § 13-2, kan tilfredsstilles uten et mekanisk ventilasjonsanlegg.

En preakseptert ytelse med et åpningsbart vindu og lufterventiler vil kunne gi store konsekvenser med tanke på tilgang på friskluft og kravet til luftkvalitet i den delen av bygningen som brukes. For boenheter i områder med høy luftforurensning vil tilføring av friskluft kunne være vanskelig å tilfredsstille uten mekanisk ventilasjon.

Beboere utsettes for forurensning i inneluften blant annet som følge av materialvalg og inventar. I forslaget legges det til grunn at lufting ved hjelp av et åpningsbart vindu kan sikre samme mengde tilført friskluft som dagens forskriftskrav, avhengig av hvor mye vinduet kan åpnes, lokale værforhold osv. I forslaget nevnes ikke mulig forurensningsbelastning. I områder med ren uteluft vil det kunne tilfredsstille krav om tilført friskluftsmengde ved hjelp av åpningsbare vinduer og ventiler (se VTEK 13-2 første ledd).

I Oslo og andre større byer er det flere områder med eneboligboligbebyggelse som har svært høy luftforurensning. TEK § 13-2 annet ledd angir minimumsmengden friskluft pr person som skal tilføres i soverom, dette kravet lar seg ikke løse uten mekanisk ventilasjon i områder med høy luftforurensning. Etter NITOs mening vil en preakseptert løsning gjøre det umulig for kommunen å følge opp at kravet til friskluft er ivaretatt.

§13-12. Lys

§ 13-12 annet ledd stiller krav til at rom for varig opphold skal ha tilfredsstillende tilgang på dagslys. Det foreslås ingen endringer i § 13-12 annet ledd, men at veiledningen til TEK10 gir en ny preakseptert ytelse om hva som er «tilfredsstillende tilgang på dagslys» ved bruksendring i eksisterende boenhet.

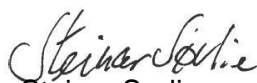
Ved bruksendring av kjellere til rom for varig opphold er det i dag krav om at det skal være tilfredsstillende tilgang på dagslys i rom for varig opphold. Den nye normen for hva som er «tilfredsstillende tilgang på dagslys» ved bruksendring i eksisterende boenhet tilsvarer størrelse på vindu for rømning.

Dersom forslaget videreføres vil det kunne resultere i boliger uten tilgang på dagslys. Ved bruksendring er det ofte kjellere som blir omsøkt til rom for varig opphold. Disse har ofte vinduer kun i dype lysgraver og uten tilgang på dagslys.

Dagslys er av betydning for hvordan innemiljøet oppleves. NITO mener at et unntak fra kravet vil gi redusert krav til boforhold, spesielt for de svakeste i samfunnet.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørli
Generalsekretær